PEDAGOGISKT FÖRDJUPNINGSMATERIAL

EREMIT

TEATER 23

DJÄKNEGATAN 7 MALMÖ I WWW.TEATER23.SE I 040-30 32 23

INTRODUKTION

Hej!

Det här är ett pedagogiskt fördjupningsmaterial som Teater Reagera har tagit fram i samarbete med oss på Teater 23. Det är främst till för dig som är pedagog och innehåller olika konkreta idéer och förslag på hur du kan följa upp teaterbesöket med *Eremit* tillsammans med dina elever.

I detta material hittar du allt från diskussionsunderlag och skrivuppgifter till värderings-övningar och dramatekniker, samt mycket mer. Materialet är väldigt rikt på innehåll men det är självklart fritt fram att använda de delar som passar din klass/grupp bäst utifrån årskurs, storlek och intressen.

Genom att erbjuda detta material hoppa vi att diskussionen kring föreställningen *Eremit* kan fortsätta i klassrummet och vara ett givande komplement till teaterupplevelsen.

Vi vill gärna höra från er!

Dela gärna med er av era idéer och tankar till **info@teater23.se**.

Om du eller om eleverna själva vill kontakta oss på teatern så går det bra att nå oss via våra olika sociala medier:

Instagram: teater23

Facebook: facebook.com/teater23

Twitter: @teater23

Eller besök vår hemsida: **www.teater23.se**.

Mer info om Teater Reagera finns på: **www.teaterreagera.se** och de kontaktas via **info@teaterreagera.se**.

Med vänliga hälsningar,

Teater 23

INTRODUKTION

En sammanfattning av pjäsens handling

I Eremit möter vi tre karaktärer: Erling, Loa och Majda som alla bor i samma by.

Erling har länge misstänkt att en stor fara är på väg och planerar att flytta ut till ett kärr en bit utanför byn. Till sin hjälp har han haft Loa som gillar att snickra och som har byggt ett litet skjul åt Erling.

När pjäsen börjar vaknar Majda och upptäcker att hon inte längre ligger i sin säng. Det visar sig att det är Erling som har fört henne till kärret medan hon sov. Erling berättar att en stor brand rasar och att han har räddat Majda undan lågorna. Loa såg också lågorna och flydde till kärret utan Erlings vetskap.

Majda blir förskräckt när hon inser att hon har blivit förd till kärret mot sin vilja. Trots att Loa försöker lugna ner henne, gör Majda allt för att övertyga Erling att låta henne lämna kärret. Erling låser då fast Majda i en kedja vid skjulet.

Erling berättar att han har sett ett märkligt ljus i brandröken och misstänker att det är något farligt. Efter ett tag släpper Erling loss Majda och när han går iväg för att hämta mer ved, bestämmer sig Majda att försöka fly tillsammans med Loa. Majda och Loa kommer inte så långt innan Erling hinner ikapp dem. Brandröken lättar och alla tre ser ett ljus. De tror först att det är solen, men det visar sig att det är elden som växer.

Tillbaka vid skjulet bestämmer sig alla tre att vänta ut elden som härjar runtomkring dem. De gör sig redo för att lägga sig för att sova och Erling går in i skjulet får att hämta en filt till Majda. När Erling går iväg för att hämta mer ved, upptäcker Majda att Erling har glömt att låsa dörren till skjulet. Hon går in medan Loa håller utkik och hittar flera dunkar med bensin och tändvätska. Erling kommer tillbaka och Majda anklagar honom för att ha startat branden.

Plötsligt ser de hur ett mystiskt ljus sveper över himlen. Erling och Loa är skräckslagna, men Majda inser snart att ljuset inte är farligt och njuter istället av det. Majda och Loa är återigen på väg att lämna kärret och den här gången låser Erling fast de båda.

Gryningen kommer. Majda och Loa försöker ta sig loss. De upptäcker att Erlings båt har drivit ut på sjön. Erling kommer ut och skyndar sig för att ta in båten till land.
Majda och Loa lyckas ta sig loss och ser på när en främmande entitet eller kraft suger upp vatten från sjön och hjälper till att släcka branden. Det var detta som gömde sig i röken och spred det mytiska ljuset. Erling flyr panikslagen ut till havs med båten.

Majda och Loa bestämmer sig för att ta sig tillbaka till byn för att hjälpa andra som har drabbats av elden.

INTRODUKTION

Fördjupningsmaterial till föreställningen EREMIT

Detta material består av olika övningar som tar gruppen på en gemensam resa genom föreställningens olika delar, känslor och teman. Materialet ger exempel på hur en kan fånga upp scenkonstupplevelsen där du som ledare är fri att plocka frågor och övningar som passar just din klass och det sammanhang ni befinner er i.

Till dig som ledare: Genom att delta och göra övningarna som vuxen kan ledaren hjälpa till att skapa möten mellan barnen och vuxenvärlden. Använd gärna dig själv som en resurs och gör övningarna tillsammans med barnen. Bjud på dina egna fantasier.
Att uppleva resor av olika slag är något som vi alla delar och där vi kan mötas på samma plan.

Övningarna syftar till att lyfta fram olika teman från föreställningen och ge eleverna en möjlighet att arbeta kring dessa. Dels för att ges möjlighet att utrycka de tankar och funderingar som föreställningen väckt. Dels för att skapa forum där en får fantisera fritt och använda sin egen fantasi till att skapa nya tankebanor och världar.

MIN UPPLEVELSE

Reception

Ett föreställningssamtal utan värderingar, utan rätt eller fel, där vi utgår från att scenkonst består av en mängd tecken visade i en helhet från scenen och att vi i publiken tolkar dessa tecken på olika sätt. Prata gärna med eleverna om att det inte finns något ”rätt” eller ”fel” när man berättar om sin teaterupplevelse, alla har rätt till sina egna tolkningar och tankar.

Minnesrundan

Var och en får berätta om något från föreställningen som de särskilt minns. Börja med att alla får fundera en liten stund – kanske medan de blundar – för att komma ihåg en scen eller en situation som lämnat avtryck. Därefter kan var och en få berätta högt om sitt minne. Alternativt kan eleverna berätta parvis för varandra.
Låt varje minne berättas utan kommentar. Övningen syftar inte till att skapa diskussion utan till att få berätta om sin egen upplevelse utan rätt eller fel.

Klotterplank

Skapa ett klotterplank av de tankar, känslor, bilder etc. som föreställningen väckte hos dig. Varje elev har varsitt vitt papper och en svart tuschpenna. Klottra, skriv, rita allt du kommer att tänka på kring föreställningen.

Frågeställning:

- Hur upplevde du föreställningen?
- Vilka känslor väckte den?
- Vilka bilder fick du av föreställningen?
- Vad tycker ni att Eremit handlade om? Hur slutade den?
- Vad fastnade hos dig?
- Vilka tankar dyker upp hos dig när du tänker på föreställningen?
- Hur såg det ut på scenen?
- Vilka färger och material hade använts?
- Vems historia var det som berättades?
- Vad hände?
- Vilket är ditt starkaste minne från Eremit?

MIN UPPLEVELSE

Vidare analys

Utifrån ovanstående övningar kan ni skapa en gemensam bas för att hitta olika tolkningar och synpunkter på scener, situationer, karaktärer, händelser från föreställningen. Ta gärna hjälp av de bilder som finns i detta material och utvalda frågor.

Frågeställning:

- Vilken stämning fanns med i föreställningen?
- Vad tyckte du om de olika situationerna som uppstod?
- Fanns det något hot?
- Vet vi vad som hade hänt i byn?
- Är det viktigt att veta vad som hade hänt?
- Vem var Erling?
- Vem var Loa?
- Vem var Majda?
- Var det någon som styrde, som hade mer makt än någon annan? Vem?
- Om svaret är Ja, på vilket sätt styrde den personen?
- Vad hade karaktärerna för relation?
- Vilka känslor delade karaktärerna?
- Vart hade de andra människorna från byn tagit vägen?
- Vilken roll spelade DOM?
- Vem släckte elden?
- Hur slutade föreställningen?

BEGREPP

”Jag har sett honom smyga in i folks trädgårdar och rota i deras skräp, det är ganska galet. Och jag ser honom aldrig prata med nån i byn.”

Eremit

Föreställningen heter *Eremit*. Vad är en eremit? Varför tror ni att vissa människor vill leva ensamma? Om du tänker dig att du skulle vara en eremit; vad skulle vara skönt att vara utan? Vad skulle du sakna som eremit?

Hur vet vi att någon verkligen vill vara för sig själv? Hur kan vi göra om en anar att någon är ofrivilligt ensam och för sig själv? Ville Erling vara själv? Tror ni Erling ville vara för sig själv innan elden? Tror ni att han vill vara för sig själv efter elden?
Hur fick katastrofen de tre karaktärerna att mötas? Vad delade de för upplevelse?

”Han visste att det skulle hända nåt. Han har planerat för det här. Han har hela tiden tänkt att han ska bo härute. I flera år om det skulle behövas.”

Bunkring

Erling har tillsammans med Loa byggt ett litet hus och han har bunkrat inför en katastrofsituation. Vad betyder det att bunkra? Varför hade han gjort det? Vad tror ni att han hade i sitt skjul? Tror ni att han hade med sig några personliga saker/ägodelar? Vilka?

Övning: Spåna fritt och berätta för varandra två och två.

- Vad skulle du personligen vilja ha i ett survivalkit?
- Vad skulle du vilja bunkra?
- Vilka saker skulle du sakna om det hände något?
- Vilka saker skulle du inte sakna?
- Vad skulle du inte klara dig utan?
- Varför skulle du ta med dig just de sakerna?

SPÄNNING

”Det är hans alltihop, det är därför vi måste göra som han säger.”

Makt

Ett sätt att lyfta det som skedde mellan de tre karaktärerna i föreställningen är att arbeta utifrån statyer för att undersöka hur maktbalansen gestaltade sig. Börja med att undersöka begreppet makt och sätt det i relation till det som sker i föreställningen.

Övning: Makttriangel
Makt, vad är det? Associera fritt med klassen om vad de tänker på när de hör ordet makt? Vad är makt för er? Kan man se makt i föreställningen? Ge exempel.

Rita/tejpa upp en trekant på tavlan eller golvet som kommer fungera som en makttriangel. De som är högts upp i trekanten har mest makt och inflytande och de som är längst ner har minst makt och inflytande.

Prata gemensamt om de olika karaktärerna, en i taget. Låt eleverna beskriva Erling, Loa och Majda och vem de är.

- Hur var maktbalansen mellan Erling och Loa?
- Mellan Loa och Majda?
- Mellan Majda och Erling?
- Varför låste Erling fast Majda?
- Hur påverkar det Majda att bli fastlåst?
- Vad tror ni att Loa tänkte när det hände?

Låt sedan klassen bestämma var karaktärerna ska placeras i trekanten och motivera sin placering utifrån vem som har mest makt respektive minst makt. Skriv ner namnen på tre lappar och lägg lapparna i trekanten utifrån vem som har mest respektive minst makt.

- Var någon utsatt i föreställningen?
- Vem?
- På vilket sätt?
- Hur syntes det vem som hade mest makt?
- Hur betedde de sig gentemot varandra?

Spåna tillsammans kring situationer i föreställningen där någon var utsatt.
Diskutera vem som hade mest inflytande/makt över situationen:

- Vem var drivande?
- Fanns det situationer mellan Erling och Majda där ett förtryck pågick?
- Fanns det situationer mellan Erling och Loa eller Majda och Loa där ett förtryck skedde?

Skriv gärna upp de situationer ni kommer fram till på tavlan.

SPÄNNING

Låt därefter tre elever ställa sig framför gruppen, antingen tre friviliga eller tre du som ledare väljer som är trygga i att stå inför gruppen. Välj en situation från tavlan. De tre fungerar som lerklumpar som gruppen ska forma som en staty, en stillastående position där de gestaltar situationen. Gå gärna igenom innan övningen hur en formar ”lerklumpen” med respekt för varandra. Ta i varandra försiktigt, kom upp 1 och 1 och inte alla samtidigt etc.

Hur kan vi i en staty, med hjälp av kroppsspråket visa vem som har mest makt respektive minst makt? Bygg statyn genom att gå fram och ställa de tre lerklumparna så att de visar situationen ni valt.

Frågeställning:

- Vad är det som händer i situationen?
- Finns det någon som är utsatt?
- Finns det någon förtryckare och någon passiv i situationen?
- Hur ser maktbalansen ut?
- Vem har mest respektive minst makt?
- Om vi utgår ifrån att alla har möjlighet att göra skillnad och påverka en situation, vad kan de olika karaktärerna göra för att förbättra sin eller de andras situation till det bättre?
- Vad kunde Majda ha gjort annorlunda?
- Vad kunde Loa ha gjort annorlunda?

SPÄNNING

Använd statytekniker för att bearbeta situationen och hitta möjligheter till förändring.

Tryck på volymknappen
Låt de tre i statyn snabbt tänka ut vad de tror att deras respektive karaktär tänker eller känner i situationen. En i klassen går fram och trycker lätt på ryggen på en av karaktärerna i skulpturen. Denna ger så röst åt sina inre tankar och/eller känslor.

Dubbling
En i klassen går fram och ställer sig bakom karaktären och ”dubblar”, säger vad hen tror att karaktären säger. Låt flera i klassen gå fram och komma med förslag på vad de olika karaktärerna säger i situationen.

Bygg ny staty – bryt orättvisan!
Klassen får därefter bryta orättvisan i statyn genom att bygga om och förändra maktbalansen och jämna ut den. Hur kan de ändra i karaktärernas kroppsspråk för att jämna ut maktbalansen? Börja bygga om den som är utsatt i statyn. Gå därefter vidare med att bygga om och förändra den passiva och avsluta med att bygga om den som utsätter/den med mest makt.

Frågeställning:
Avsluta gärna övningen med att diskutera om maktbalansen förändrades under berättelsens gång.

- På vilket sätt?
- Hur såg maktbalansen ut när föreställningen slutade?
- Vad var det som gjorde att deras relationer ändrades?

”Jag låg ner … och sov, i min säng. Hemma. Och så vaknade jag här.”
”Jag räddade dig.”

SPÄNNING

Möten

Prata i klassen om hur ni upplevde att mötet var mellan de tre karaktärerna.

- Hur gick samarbetet för Loa, Majda och Erling?
- Vilken roll hade Loa i samarbetet?
- Hur kunde de samarbetat bättre?
- Hur kunde Erling ha gjort för att få med sig Loa och Majda mer?
- Vad skulle du gett för tips till de tre utifrån den situation de befinner sig i?
- Tänk er att de tre karaktärerna står framför er. Vad skulle ni sagt till dem, vilka råd skulle ni gett dem för att få dem att mötas och samarbeta bättre?

Övning: Stolarna

Ställ ut stolar längs med en vägg. Gärna något färre stolar än det är elever.

Alla ställer sig uppe på stolarna. Uppdraget är att flytta alla stolar så att alla hamnar på andra sidan rummet, väggen mittemot.

En får bara flytta på en stol ifall ingen står på den! Ingen får trampa på golvet/golvet är i brand!

Frågeställning:

- Hur gick samarbetet i övningen?
- Var det någon som ledde arbetet?
- Var det någon som följde med på resan utan att styra?
- Hur tror ni att Loa, Majda och Erling hade genomfört denna övning?
- Om det hade varit på riktigt, en riktig krissituation, hur tycker du att man ska göra då?
- Behövs en ledare vid en krissituation?

KRIS

Rädsla

Något händer i byn. De tre karaktärerna i föreställningen hamnar tillsammans i kärret. Hur reagerar Loa, Erling och Majda inför det som händer? Vem eller vad är Majda rädd för? Vilka hot kan människor vara rädda för? Vad skapar rädsla? Varför känner vi rädsla? Var känns rädslan?

Övning: Låt en elev eller du som ledare ställa sig framför klassen som en staty.
En person ställer sig bredvid och håller upp ett finger i luften bredvid huvudet på statyn. Nu ska vi undersöka var i kroppen rädslan känns och sitter.

När någon i klassen tycker att fingret pekar på en plats där rädslan kan sitta ropar den STOPP. Då stannar fingret. Låt klassen förklara på vilket sätt rädslan känns och upplevs på det stället av kroppen.

Därefter fortsätter fingret att sakta peka längsmed statyns kropp. Gruppen säger stopp varje gång fingret pekar på en del av kroppen där rädsla kan kännas. Osv.

- Hur kan vi hantera rädsla?
- Kan rädsla vara något positiv?
- Hur kan vi lugna någon som känner stor rädsla?
- Hur tror ni Majda kände sig när hon vaknade upp?
- Hur skulle du pratat till Majda för att få henne lugn?

DOM!

”Det är nånting i röken. Jag såg ljus. Som svävade ovanför mig.”

DOM

- Hur släcktes elden egentligen?
- Var det DOM? Var det brandkåren?
- Vilka är DOM? Vem tror du att DOM är? Syns DOM? Hur ser DOM ut? Hur låter DOM?
- Vilka är dina DOM?

Använd din fantasi och skapa dina egna DOM, ditt eget konstverk utav DOM.
Hur är DOM? Hur ser DOM ut? Hur tar DOM sig fram?
Ta fram olika skapandematerial. Rita/skissa/forma din egen bild eller skulptur av DOM.

Berätta och beskriv för varandra i smågrupper vem dina DOM är.
Samla därefter allas verk som en installation av DOM på en gemensam plats i klassrummet. Vad ser ni? Vad kommer ni att tänka på när ni tittar på installationen?
Vilka känslor väcker tanken på ”DOM”?

EREMIT

PÅ SCEN: Gunilla Andersson, Kajsa Ericsson & Björn Löfgren
MANUS: Jens Peter Karlsson
REGI: Olle Törnqvist
SCENOGRAFI & KOSTYM: Jason Southgate
LJUS: Iben West
MUSIK & LJUDDESIGN: Catharina Jaunviksna
KONSTRUKTION & TEKNIK: Måns Ekander
REKVISITA & TEKNIK: Désirée Holmberg
TEKNIK: Lo Wipp & Anna Nässlander
LJUDTEKNIK & SYNTOLKNING: Narjes Al-Ansari
PRAKTIKANT: Nelly Persson
ILLUSTRATION & GRAFISK FORM: Ingrid Sandsborg
FOTO: Amelie Herbertsson
FÖRDJUPNINGSMATERIAL: Karin Forsslund, Teater Reagera
MARKNADSFÖRING & TURNÉ: Mario Castro Sepulveda
PRODUKTION: Helena Cedrins

MED STÖD AV: Kulturrådet, Region Skåne & Malmö Stad

TIPS INFÖR TEATERBESÖKET

INFORMERA

Prata gärna med eleverna om det stundande besöket och hur det går till när man går på teater. Vi kan tipsa om Riksteaterns handledning *Att öppna nya världar:* skolscenen.riksteatern.se/attoppnanyavarldar

INTRESSERA

Ge gärna en kort presentation om vad det är eleverna ska få se, så att de känner sig förberedda och förväntansfulla. Information om föreställningen finns på www.teater23.se.

BESÖKSPLANERA

Om det är möjligt, se till att ni kan komma i god tid innan föreställningen börjar och att ni kan stanna kvar en stund efter att den är slut. Vi ser gärna att ni får ett lugnt och angenämt besök hos oss.

KOMMUNICERA

Har ni några funderingar kring teaterbesöket, oavsett om det handlar om tematik eller logistik, så hör gärna av er till oss! Vi nås på:
info@teater23.se eller 040-30 32 23.